

Udtagning af planteprøver til bestemmelse af afgrødens næringsstofftilstand

Version 1, 24-04-2026

Forberedelse

- **Planlæg prøveudtagning først på ugen** (mandag eller tirsdag), så prøven kan sendes til laboratoriet og blive håndteret inden weekenden. Vær opmærksom på helligdage.
- Kontroller hvilken afgrøde, der skal udtages og hvilket vækststadium, afgrøden skal være i. **Obs.** Prøverne skal udtages før behandling med: planteværn, flydende gødning eller husdyrgødning, da rester af kemikalier eller gødning kan påvirke analyseresultatet.
- Bestil pakkeforsendelse hos Teknologisk Institut senest kl. 12.00 dagen før prøven skal sendes til analyselaboratoriet. Se guiden for **Bestilling af pakkeforsendelse**.
- På udtagningsdagen klargøres en kølekasse med køleelementer, så prøven kan holdes kold efter udtagning og under transport. Det er vigtigt, at planteprøverne holdes **intakte** og **kølige**, så næringsstofprofilen ikke ændrer sig, inden analyse.
- Hvis prøven ikke kan sendes samme dag, opbevares den i **køleskab** til dagen efter.
- Placér label nederst på prøveposen, så posen kan lukkes uden at labelen krølles eller ødelægges.

Materialieliste

- Handsker
- Saks
- Prøveposer
- Labels
- Kølekasse
- Køleelementer (frosne)
- Køkkenrulle
- Avispapir eller pap
- Vægt

Pakning og forsendelse

- Brug tilsendt kølekasse og køleelementer.
- Pakning af planteprøver: Læg to køleelementer i bunden af kølekassen. Læg derefter avis eller pap oven på, således prøverne ikke ligger direkte på køleelementerne. Prøveposerne kommes i. Fyld forsigtigt kølekassen med avispapir til toppen, så planteprøver ikke bliver mast eller rasler rundt under transporten.
- Vedlæg 'Følgeseddel til analyselaboratoriet'. Dobbelttjek, at der er overensstemmelse mellem prøve ID på anvendte labels og følgeseddel.
- Fragtbrev påføres uden på kølekassen.

Prøveudtagning

Vigtigt ved håndtering af planteprøver

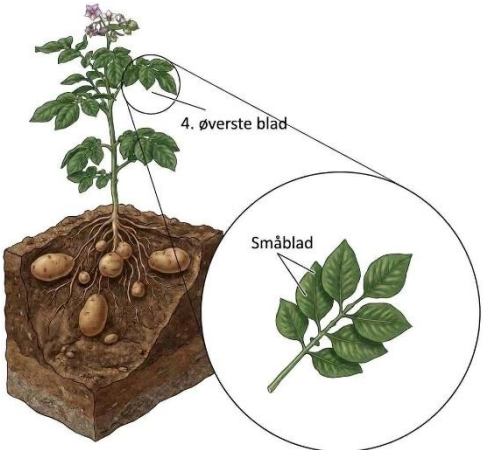
- **Brug altid handsker ved håndtering af planteprøver.**
- Undgå at mase, presse, folde eller knække bladene.
- Hvis bladene er våde, tørres de forsigtigt med køkkenrulle. Bladene må ikke være våde ved forsendelse.
- Prøverne må ikke udsættes for direkte sollys eller varme.

Sådan tager du prøven

1. Gå ud i afprøvningsarealet, hvorfra der skal udtages planteprøve.
2. Vælg planter, der er **repræsentative for parcellen/leddet/afprøvningsarealet**. Undgå usædvanlige planter, fx planter der er tydeligt skadede, syge, stærkt hæmmede eller meget større eller mindre end resten.
3. Brug saks til at afklippe det **senest fuldt udviklede blad**. Se **Figur 1** for vejledning i udtagning af de rigtige blade. Udtag blade fra **forskellige planter**.
4. Kontroller, at der er indsamlet minimum 250 g plantemateriale per parcel/led/afprøvningsareal.
5. Læg bladene forsigtigt i prøveposen med den korrekte label og læg prøveposen i kølekassen.

Figur 1 Sådan udvælger du de rigtige blade

<p>Korn og majs</p> <p>I korn er bladet fuldt udviklet, når bladskeden er dannet. Klip det yngste blad, der er fuldt udfoldet og udviklet.</p> 	<p>Raps</p> <p>Klip det senest fuldt udviklede blad i rosetten, svarende til det sidste blad, der tydeligt har form som et normalt rapsblad.</p>
<p>Kartofler</p> <p>Det seneste udviklede blad vil som oftest være det 4. øverste blad. Klip småblade af hele bladet og læg dem i prøveposen.</p> 	<p>Hestebønner</p> <p>Det seneste udviklede blad er som rettesnor oftest det 2. øverste blad. Klip småblade af hele bladet og læg dem i prøveposen.</p>